

О.О. Нестеренко, д-р екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

О.О. Алексєєва (*ХДУХТ, Харків*)

КЛАСИФІКАЦІЯ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ

Господарська діяльність багатьох торговельних підприємств у сучасних умовах характеризується нестачею власних фінансових ресурсів, а також складнощами в залученні позикових джерел фінансування, що, як наслідок, призводить до погіршення їх фінансового стану та неефективної фінансової, цінової й інвестиційної політики. За умови макрофінансової нестабільності, для вітчизняних підприємств торгівлі пріоритетним завданням є досягнення адекватного рівня фінансової стійкості, який би забезпечував можливість їхньої подальшої діяльності, максимізації вартості бізнесу та стратегічного розвитку, високої конкурентоспроможності та стабільності функціонування.

При побудові системи управління фінансовою стійкістю менеджерами різних рівнів зазвичай недостатня увага приділяється визначенню і оцінці факторів, що впливають на неї в кожному конкретному випадку і генерують значний обсяг проблем в забезпеченні достатньої фінансової стійкості підприємств торгівлі. В процесі управління фінансовою стійкістю необхідно спиратися на стратегічну оцінку ризиків, які можуть виникати під впливом різноманітних факторів, що впливають на фінансову стійкість, несуть в собі ризики, які в процесі управління повинні бути нейтралізовані. Для впорядкування процесу управління ризиками, які можуть негативно впливати на рівень фінансової стійкості необхідно класифікувати чинники впливу на неї за різними ознаками, оскільки якщо в процесі управління будь-який чинник залишається без уваги, то оцінка впливу інших чинників і рівня їх впливу може бути хибною. Чинники впливу на фінансову стійкість є взаємопов'язаними, навіть можуть протилежно впливати на фінансовий стан торговельного підприємства: одні чинники мають позитивний вплив, інші – негативний. Оскільки стан фінансової стійкості підприємства є результатом ефективного управління всією сукупністю чинників, що визначають результати діяльності підприємства доцільно їх згрупувати за ознаками, наведеними в таблиці 1. Запропонована класифікація чинників впливу на фінансову стійкість підприємства торгівлі має стати основою для формування підходів до управління фінансовою стійкістю в

стратегічному аспекті з урахуванням всієї сукупності факторів зовнішнього і внутрішнього середовища.

Таблиця 1 – Класифікація чинників впливу на фінансову стійкість підприємства торгівлі

№ з/п	Класифікаційна ознака	Вид чинників	Пояснення
1	Місце виникнення	Зовнішні	залежать від ситуації на ринку
		Внутрішні	залежать від діяльності підприємства торгівлі
2	За часом дії	Постійні	мають постійний вплив, що вимагає постійного контролю
		Тимчасові	мають нетривалий вплив та вимагають розробки тактичних дій впливу
3	За напрямом впливу	Позитивні	підвищують фінансову стійкість
		Негативні	знижують фінансову стійкість
4	За змістом	Політичні	нестабільність податкової системи; негнучка податкова політика; недосконала система законів щодо підприємницької діяльності
		Економічні	недостатність оборотних коштів; нестабільність курсу національної валюти; розвиток торговельно-економічної інтеграції за допомогою створення зон вільної торгівлі; рівень інфляції
		Соціальні	зниження життєвого рівня та купівельної спроможності населення
		Виробничо-технологічні	впровадження досягнень науково-технічної революції
		Організаційні	матеріальнотехнічне постачання і збут, ремонтне обслуговування, система контролю якості
5	За рівнем керованості	Керовані	Піддаються впливу
		Некеровані	Не піддаються впливу